

Warszawa, 14/11/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-602331- III/08/JA

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister

Uprzejmie informuję Panią Minister, że na tle publikacji prasowej „Psychotropy dla dzieci zamiast terapii” (Gazeta Wyborcza z dnia 5 listopada 2008 r.) uznałem za konieczne podjęcie problemu lepszego zabezpieczenia praw dzieci wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z art. 80 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728) dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, rodzinnego i socjalizacyjnego. Placówka taka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia - co najmniej na poziomie obowiązującego standardu opieki i wychowania.

Podstawowym celem placówki interwencyjnej jest zapewnienie dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców i znajdujących się w sytuacji kryzysowej doraźnej opieki do czasu powrotu do rodziny lub umieszczenia w rodzinie zastępczej albo adopcyjnej, bądź też w innej placówce. Obowiązkiem placówki jest też zorganizowanie podopiecznemu wykazującemu zaburzenia, odchylenia rozwojowe lub trudności w uczeniu się odpowiedniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej (§ 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych - Dz. U. z 2007 r. Nr 201, poz. 1455).

W powołanym artykule z Gazety Wyborczej opisano niepokojące zjawisko nadużywania przez placówki opiekuńczo-wychowawcze możliwości leczenia dzieci

sprawiających kłopoty wychowawcze silnymi środkami farmakologicznymi, które z kolei wykluczają prawidłowe funkcjonowanie tych dzieci w środowisku, w szczególności szkolnym.

Pobyt dziecka w placówce interwencyjnej ma charakter przejściowy i nie może trwać dłużej niż 3 miesiące (§ 4 ust. 7 rozporządzenia). Poddanie takiego dziecka leczeniu środkami farmakologicznymi powinno następować po wykluczeniu możliwości skutecznego zastosowania działań o charakterze terapeutycznym, a praktyka zgłaszania przez wychowawców do leczenia psychiatrycznego dzieci z zaburzeniami zachowania, agresją, adhd, powinna być objęta szczególnym nadzorem.

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Minister o rozważenie możliwości wprowadzenia odpowiednich zmian stanu prawnego w tym zakresie.

Zał. 1

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich